



महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग पाच

वर्ष १, अंक १७]

शुक्रवार, जुलै १७, २०१५/आषाढ २६, शके १९३७

[पृष्ठे ३, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक ३४

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

महाराष्ट्र विधानपरिषदेत दिनांक १७ जुलै २०१५ रोजी पुरःस्थापित करण्यात आलेले खालील विधेयक, महाराष्ट्र विधानपरिषद नियम १११ अन्वये प्रसिद्ध करण्यात येत आहे :—

L. C. BILL No. X OF 2015.

A BILL

**TO AMEND THE MAHARASHTRA MARINE FISHING REGULATION
ACT, 1981.**

सन २०१५ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक १०.

महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ यात सुधारणा करण्यासाठी विधेयक.

ज्याअर्थी, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते ;

१९८१ चा **आणि ज्याअर्थी,** यापुढे दिलेल्या प्रयोजनांसाठी, महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ यात
महा. ५४. सुधारणा करण्यासाठी महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती
अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली होती ; आणि म्हणून, त्यांनी दिनांक १ जून २०१५ रोजी महाराष्ट्र
२०१५ चा सागरी मासेमारी नियमन (सुधारणा) अध्यादेश, २०१५ प्रख्यापित केला होता ;
महा. अध्या. ८.

आणि ज्याअर्थी, उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करणे इष्ट आहे ;

त्याअर्थी, भारतीय गणराज्याच्या सहासष्टाव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :—

संक्षिप्त नाव व
प्रारंभ.

१. (१) या अधिनियमास, महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन (सुधारणा) अधिनियम, २०१५ असे म्हणावे.
(२) तो, दिनांक १ जून २०१५ रोजी अंमलात आला असल्याचे मानण्यात येईल.

सन १९८१ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
५४ याच्या कलम
२ ची सुधारणा.

२. महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ (यात यापुढे ज्याचा निर्देश “मुख्य अधिनियम” १९८१ चा असा करण्यात आला आहे) याच्या कलम २ मध्ये, खंड (आय) ऐवजी, पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :— महा. ५४.

“(आय) “नौदणी अधिकारी” याचा अर्थ, सहायक मत्स्यव्यवसाय आयुक्त, असा आहे, आणि त्यामध्ये, राज्य शासनाने, **राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे, तीत विनिर्दिष्ट करण्यात येईल अशा क्षेत्रासाठी, ज्या कोणत्याही अधिकाऱ्यास, या अधिनियमाद्वारे, नौदणी अधिकाऱ्याला प्रदान केलेल्या अधिकारांचा वापर करण्यासाठी आणि त्यावर सोपविलेली कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी, प्राधिकृत केले असेल अशा इतर कोणत्याही अधिकाऱ्याचा समावेश होईल ;”.

सन १९८१ चा
महाराष्ट्र
अधिनियम क्रमांक
५४ याच्या कलम
१३ ची सुधारणा.

३. मुख्य अधिनियमाच्या कलम १३ मधील पोट-कलम (१) मध्ये, “राज्य बंदर संघटनेच्या मुख्य बंदर अधिकाऱ्याकडे” या मजकुराऐवजी “मत्स्यव्यवसाय आयुक्त, महाराष्ट्र शासन याच्याकडे” हा मजकूर दाखल करण्यात येईल.

सन २०१५ चा
महाराष्ट्र अध्यादेश
क्रमांक ८ याचे
निरसन व
व्यावृत्ती.

४. (१) महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन (सुधारणा) अध्यादेश, २०१५ हा, याद्वारे, निरसित करण्यात येत आहे. २०१५ चा महा. अध्या. ८.

(२) असे निरसन झाले असले तरी, उक्त अध्यादेशाद्वारे सुधारणा करण्यात आल्याप्रमाणे मुख्य अधिनियमाच्या संबंधित तरतुदीन्वये करण्यात आलेली कोणतीही कृती किंवा कार्यवाही (काढलेली कोणतीही अधिसूचना किंवा आदेश यांसह) ही, या अधिनियमाद्वारे सुधारणा करण्यात आल्याप्रमाणे, मुख्य अधिनियमाच्या संबंधित तरतुदीन्वये करण्यात आलेली कोणतीही कृती, कार्यवाही किंवा यथास्थिति, काढलेली अधिसूचना किंवा दिलेला आदेश असल्याचे मानण्यात येईल.

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन.

महाराष्ट्र राज्याच्या किनारपट्टीलगतच्या समुद्रात, मासेमारी गलबतांतून होणाऱ्या मासेमारीचे नियमन करण्यासाठी, महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ (१९८१ चा महा.५४) हा अधिनियमित करण्यात आला आहे. उक्त अधिनियमाच्या कलम २ च्या खंड (ई) मध्ये “ लायसन देणारा अधिकारी ” आणि खंड (आय) मध्ये “ नोंदणी अधिकारी ” या संज्ञेची व्याख्या विषद केली आहे. लायसन देणारा अधिकारी हा, सहायक मत्स्यव्यवसाय विकास अधिकारी होता आणि नोंदणी अधिकारी हा, मुख्य बंदर अधिकाऱ्याने, कोणत्याही विनिर्दिष्ट क्षेत्राकरिता प्राधिकृत केलेला, राज्य बंदर संघटनेतील म्हणजेच महाराष्ट्र सागरी मंडळातील अधिकारी किंवा कर्मचारी होता. अशा प्रकारे, मासेमारी गलबतांची नोंदणी करणे व अशा मासेमारी गलबतांस, मासेमारी करण्याकरिता अनुज्ञप्ती देणे हे काम, महाराष्ट्र शासनाच्या दोन वेगवेगळ्या विभागांच्या दोन वेगवेगळ्या प्राधिकाऱ्यांना नेमून देण्यात आले होते.

२. देशाच्या सागरी किनाऱ्यास असलेल्या दहशतवादी हल्ल्याच्या धोक्याच्या पार्श्वभूमीवर सागरी सुरक्षेची सुनिश्चिती करणे आवश्यक होते व संपूर्ण देशात मासेमारी गलबतांना अनुज्ञप्ती देणे व नोंदणी करणे याच्या कार्यपद्धतीत एकरूपता आणणे आवश्यक होते, त्यासाठी, भारत सरकारने, मासेमारी गलबतांना अनुज्ञप्ती देणे व त्यांची नोंदणी करणे हे काम एकाच प्राधिकरणाकडून, म्हणजे राज्य मत्स्यव्यवसाय विभागाकडून करून घेण्यात यावे, असे ठरविले होते.

केंद्र सरकारने दिनांक १४ ऑगस्ट २०१४ च्या अधिसूचनेद्वारे व्यापारी जहाज वाहतूक अधिनियम, १९५८ (१९५८ चा ४४) याच्या कलम ४३५घ च्या प्रयोजनार्थ महाराष्ट्रातील बंदरे घोषित केली आहेत, आणि तसेच, कलम ४३५ई च्या प्रयोजनासाठी, भारतीय मासेमारी नौका निबंधक म्हणून, सहायक मत्स्यव्यवसाय आयुक्त यांची नियुक्ती केली आहे.

सागरी किनाऱ्याच्या सुरक्षिततेची सुनिश्चिती आणि महाराष्ट्र राज्यामधील मासेमारी गलबतांना अनुज्ञप्ती देणे व त्यांची नोंदणी करणे यात एकरूपता आणण्याच्या हेतूने, इतर समुद्र किनारपट्टीवरील राज्ये व केंद्र-शासित प्रदेशांप्रमाणे मासेमारी नौकांची नोंदणी करण्याचे, त्यांना अनुज्ञप्ती देण्याचे अधिकार हे, केवळ एकाच विभागाला म्हणजे मत्स्यव्यवसाय विभागाला देणे इष्ट वाटले. म्हणून, शासनास, उक्त अधिनियमाच्या कलम २ च्या खंड (आय) मध्ये तरतूद केलेल्या “ नोंदणी अधिकारी ” या संज्ञेच्या व्याख्येत यथोचितरीत्या सुधारणा करणे इष्ट वाटले.

तसेच, महाराष्ट्र शासनास, उक्त अधिनियमाच्या कलम १३ ची यथोचित सुधारणा करून त्याद्वारे राज्य बंदर संघटनेच्या मुख्य बंदर अधिकाऱ्याऐवजी मत्स्यव्यवसाय आयुक्त, महाराष्ट्र शासन, याला अपील प्राधिकाऱ्याचे अधिकार प्रदान करणेदेखील इष्ट वाटले.

३. राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांचे अधिवेशन चालू नव्हते आणि उपरोक्त प्रयोजनासाठी महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ यात सुधारणा करण्यासाठी, महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी तात्काळ कार्यवाही करणे जीमुळे आवश्यक व्हावे अशी परिस्थिती अस्तित्वात असल्याबद्दल त्यांची खात्री पटली होती, आणि, म्हणून महाराष्ट्राच्या राज्यपालांनी दिनांक १ जून २०१५ रोजी महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन (सुधारणा) अध्यादेश, २०१५ (२०१५ चा महा. अध्या. ८) प्रख्यापित केला होता.

४. उक्त अध्यादेशाचे राज्य विधानमंडळाच्या अधिनियमात रूपांतर करणे हा या विधेयकाचा हेतू आहे.

मुंबई,
दिनांक ६ जुलै २०१५.

विधान भवन :

मुंबई,
दिनांक १७ जुलै २०१५.

एकनाथराव खडसे,
मत्स्यव्यवसाय मंत्री.

डॉ. अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.

वैधानिक अधिकार सोपवण्यासंबंधीचे ज्ञापन

या विधेयकात वैधानिक अधिकार सोपवण्यासंबंधीचा पुढील प्रस्ताव अंतर्भूत आहे :—

खंड २.—या खंडान्वये, अधिसूचनेद्वारे, त्या अधिसूचनेत विनिर्दिष्ट केलेल्या क्षेत्राकरिता नोंदणी अधिकाऱ्याला प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करण्यासाठी आणि त्याच्याकडे सोपविण्यात आलेली कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी इतर कोणत्याही अधिकाऱ्यास प्राधिकृत करण्याचा अधिकार राज्य शासनाकडे घेण्यात आला आहे.

२. वैधानिक अधिकार सोपविण्यासंबंधीचा वर नमूद केलेला प्रस्ताव हा, सामान्य स्वरूपाचा आहे.

**सन २०१५ चे वि.प. विधेयक क्रमांक १०—महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन (सुधारणा)
विधेयक, २०१५ याचे परिशिष्ट**

(महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१ यातील उतारे)

(सन १९८१ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक ५४)

१. ** ** *

२. या अधिनियमात, संदर्भानुसार दुसरा अर्थ अपेक्षित नसेल तर,—

व्याख्या.

(अ) ते (ह) ** *

(आय) “ नोंदणी अधिकारी ” म्हणजे, मुख्य बंदर अधिकाऱ्याने, कोणत्याही विनिर्दिष्ट क्षेत्राकरिता, प्राधिकृत केलेला, राज्य बंदर संघटनेतील अधिकारी किंवा कर्मचारी आणि त्यामध्ये, राज्य शासनाने, **शासकीय राजपत्रातील** अधिसूचनेद्वारे तीत विनिर्दिष्ट करण्यात येईल अशा क्षेत्रासाठी, राज्य बंदर संघटनेच्या ज्या कोणत्याही अधिकाऱ्यास, या अधिनियमाद्वारे नोंदणी अधिकाऱ्याला दिलेल्या अधिकारांचा वापर करण्यासाठी आणि त्यावर लादलेली कर्तव्ये पार पाडण्यासाठी, प्राधिकृत केले असेल अशा इतर कोणत्याही अधिकाऱ्याचा समावेश होईल

(ज) व (के) ** *

३. ते १२. ** *

१३. (१) लायसन्स देणाऱ्या अधिकाऱ्याच्या मासेमारी गलबतास लायसन्स देण्यास नकार देणाऱ्या किंवा लायसन्स निलंबित करणाऱ्या, रद्द करणाऱ्या किंवा त्यात फेरबदल किंवा सुधारणा करणाऱ्या आदेशामुळे, करपी किंवा नोंदणी किंवा मासेमारी गलबताची नोंदणी करण्यास नकार देणाऱ्या किंवा अशा गलबताची नोंदणी रद्द करणाऱ्या नोंदणी करपी, इत्यादीस नकार देणाऱ्या अधिकाऱ्याच्या आदेशामुळे, व्यथित झालेल्या कोणत्याही व्यक्तीला तिला आदेश कळविण्यात आल्याच्या तारखेपासून आदेशाविरुद्ध तीस दिवसांच्या आत, अपील प्राधिकाऱ्याकडे म्हणजे—राज्य बंदर संघटनेच्या मुख्य बंदर अधिकाऱ्याकडे—अपील अपिले. करता येईल :

परंतु अपीलकारास पुरेशा कारणामुळे वेळेत अपील दाखल करता आले नाही, याबद्दल अपील प्राधिकाऱ्याचे समाधान झाले तर, उक्त तीस दिवसांचा कालावधी संपल्यानंतरही त्यास अपील दाखल करून घेता येईल.

(२) व (३) ** *

१४. ते २६. ** *

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

[सन २०१५ चे विधानपरिषद विधेयक क्रमांक १०.]

[महाराष्ट्र सागरी मासेमारी नियमन अधिनियम, १९८१
यात सुधारणा करण्यासाठी विधेयक.]

[श्री. एकनाथराव खडसे,
मत्स्यव्यवसाय मंत्री.]

डॉ. अनंत कळसे,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपरिषद.